

Valg af Borgerrepræsentanter i Kjøbenhavn. Flertallet tilraader Landstinget at gaa med til, at Valgret gives Enker, separerede og fraskilte Hustruer og ugifte Kvinder, som iøvrigt opfylder Betingelserne for Valgret, medens Mindretallet, d'Hrr. Oct. Hansen og Mundberg ogsaa ønske at medtage gifte Kvinder, der har særskilt Indtægt, og derhos ogsaa tillægge Kvinderne Valgbarhed.

Flertallet bestaar af d'Hrr. Breinholt, Væstervig, Carstensen, Goos, G. Hansen, H. N. Hansen, Hedemann og H. Petersen.

Lovforslaget har været til 3dje Behandling i Landstinget og gaar nu tilbage til Folkethinget.

Folkethinget har i den forløbne Uge drøftet Fabriksloven, som hovedsagelig drejer sig om Beskyttelse mod Misbrug af Børnearbejde. Samme Lov tilsigter ogsaa at indskrænke Kvinders Arbejdstid og forbyde dem Natarbejde. Spørgsmaalet er allerede tidligere berørt her i Bladet (f. Eks. i en Artikel af A. Gripenborg). Det er nu kommet os lige ind paa Livet; vi skal i næste Nummer komme nærmere ind paa Sagen.

Dansk Kvindesamfunds Virksomhed.

Da „Kv. o. S.“ som Ugeblad stiller større Fordringer til Tid og Arbejdskraft, end Fru Monrad kan ofre derpaa, udtænder hun fra 1. Januar af Redaktionen. I hendes Sted indtræder Fru Maria Anholm. Samtidig har Styrelsen nedsat et Bladudvalg (bestaaende af Fru Monrad, Frkn. Rasmussen, Dabelsten og Kirstine Frederiksen), hvis væsentligste Opgave vil blive at lede Bladet økonomisk.

Gengangere.

Vel tusinde Gange er Indvendingerne imod Kvindernes Stemmeret slaaede til Jorden, og dog rejser de sig bestandig paany, det er, som Baggesen siger, at: „Ingen, ingen Moders Sjæl kan slaa til Gavns en død ihjæl“, men saa maa vi mindes det smukke Vers af Poul Møller*), som med en ubetydelig Forandring lyder saaledes:

Hun frejdig løfter Avindskjold
Mod Falsk og Løgn;
Thi Løgner, som en evig Trold,
Gaar af sin Grav i god Behold
Med Legioner i sin Sold
Det næste Døgn;
Et Søsterkorps til hver en Tid
: Sig rustet til den raske Strid. :
Mod Løgn.

Det er derfor med god Grund, at en af vore Venner i næstsidste Nummer af dette Blad *atter* har rammet en forsvarlig Pæl igennem disse velbekendte Spøgelser.

*) Melodi: Kong Kristian stod ved højen Mast.

Der er dog endnu et Par Genfærd tilbage, som har faaet Pælen røkket op og kunne trænge til en Smule Maning.

Det er *Hensynet til Ægteskabet og Kvindernes Uvidenhed.*

„Ægteskabet“, siges der, „hvad skal der blive af Ægteskabet, naar vi kaste de politiske Lidenskabers Brand ind i dette Fredens Tempel.“ Vort Svar er kort og godt saaledes: Hvis Mand og Kone blot kan blive enige om, *hvor Skabet skal staa*, om hvor de skal sætte deres Søn i Skole og om de tusinde andre Spørgsmaal, som bestandig kommer op imellem Ægtefæller, saa bliver de vel ogsaa enige om, hvem de skal stemme paa, og hvis ikke saa kan de jo begge to blive hjemme og spare sig Ulejligheden, eller de kan hver stemme efter sit eget Hoved og være lige gode Venner for det. Men *Skabet* derimod kan i Følge sin indskrænkede Natur ikke være to Steder paa én Gang — naar den ene faar sin Villie, saa maa den anden føje sig i dette Stykke.

Medens derfor denne Indvending imod Kvindernes Stemmeret forekommer os i høj Grad intetsigende, mener vi, at der paa den anden Side vilde *vindes* meget for *Samfundet* netop ved, at de politiske Spørgsmaal trindt om i Landet blev behandlet af gode Ægtefæller, hvis Opfattelse *ikke* var altfor overensstemmende.

At berøve en selvstændigt erhvervende Kvinde hendes Valgret eller Valgbarhed, fordi hun indgaar Ægteskab synes saaledes at være meningsløst.

Saa kommer vi til *Kvindernes Uvidenhed*: „Langsomt, ganske langsomt og kun som Belønning for udvist Flid og Opmærksomhed skal Døren aabnes for Kvinden — ikke letsindigt som i 1848, da en svag Konge lod sig rive med af en Folkestemning og gav den uvidende Hob Indflydelse paa Statens Styrelse og Skattebevillingsret“.

Ja, hvis Mændene ikke var opdragede til at være Eneherskere, hvis de havde vist sig mindre træge og mindre spottende overfor Kvindernes smaa, beskedne Krav, hvis de ikke ved deres Modstand drev vore mindre ædruelige Søstre til at efterabe de mandlige Unaner, som om de derved kunde erhverve en større Ret til at blive respekterede som *Kvinder*, hvis det overhovedet var muligt for Eneherskere gradevis at slippe Magten af Hænde — men det er det ikke og har aldrig været det. Derfor siger vi: luk op! luk helt op! — der er ikke Fare for, at der skat blive nogen overvældende Trængsel i den aabne Port.

Men jeg er saa uvidende, siger mangan forstandig og beskedne Kvinde. Var da Mændene, hele Vælgerklassen, mere politisk moden i 1848? og ville vi ikke have de erfarne og kloge mandlige Vælgere ved vor Side til ivrigt — maaske endogsaa altfor ivrigt — at vejlede og opdrage os. I et halvt Aarhundrede har vi nu gjort Svømmetagnene paa det tørre og dog er det en almindelig udbredt Anskuelse, at man maa gaa i Vandet for at lære at svømme.

V.

Fra Indland og Udland.

England.

Havebrugsskolen i Swanley. I Swanley i Kent i Syd-England er der en Havebrugsskole, som har stor Fremgang. I det forløbne Aar har 38 kvindelige Elever faaet Plads som Gartnere eller som Lærere imod 28 i Fjor. Et nyt Arbejdsfelt har aabnet sig gennem Uddannelsen af øvede kvindelige Gartnere som Raadgivere ved Anlægget af Haver og som midlertidige Ledere af Havearbejder i forskellige Dele af Landet.

Mistress of the Robes (Herskerinde over Dragterne). Den højeste kvindelige Ærespost ved det engelske Hof er den at være „Mistress of the Robes“ og den regnes for at være saa betydelig, at dens Indehaver skifter med Ministerierne. Saalænge Dronning Victoria har regeret, har den bestandig været beklædt af en Hertuginde. I tidligere Tid var Tegnet paa denne Værdighed en gylden Nøgle, men siden den Gang, da Sarah, Hertuginde af Marlborough, under Dronning Anna kastede den i Hovedet paa sin Gemal, som havde faaet Ordre til at afkræve hende den, har man givet Afkald paa Nøglen. Samme Sarah og Dronning Anna syntes forøvrigt at have byttet Roller, for Dronningen maatte i alt føje sig efter Sarah. Sarah lod sig udnævne og honorere for den ene høje Hæderspost efter den anden. Dog tilsidst maatte hun afgive dem alle paa en Gang i Anledning af en kirkelig Fest, hvor hun kom i en heftig Strid med Dronningen om Arrangementet af Kniplingerne paa en Kjøle.

Kvindelige Læger. For første Gang er en kvindelig Læge bleven valgt til Formand for Lægeforeningen i Distriktet Onandaga i Staten New York. Hendes Navn er Dr. Margaret Stanton. Hun tog sin Eksamen som den første i sit Hold ved Universitetet i Syrakus. Studerende ved Hospitalerne i Wien, Paris og London har valgt hende til Formand i Anerkendelse af hendes Dygtighed som Læge ved St. Josefs Hospitalet, hvor hun har gjort Tjeneste i 12 Aar.

Amerika.

Kvindelige Livsstillinger. Følgende interessante Oplysninger stammer fra de forenede Staters officielle Statistik: I 1870 var der i Amerika 632 Skuespillerinder; nu derimod 3,883; kvindelige Bygmestres Tal er vokset fra 1 til 50, Malerinder og Billedhuggerinder fra 412 til 16,000, kvindelige Forfatterinder fra 109 til 3,161, do. Præster fra 67 til 1,522, Tandslæger fra 34 til 417, Polyteknikere fra 9 til 201, egentlige Journalister fra 35 til 472, kv. Sagførere fra 5 til 471, Musikere fra 5,753 til 47,309; kvindelige Apotekere ere stegne fra 414 til 6,712 og Lægerne fra 527 til 6,882. Teaterdirektorer fra 100 til 443. Tilbage staa Bogholdersker fra 0 til 43,071 og maskinskrivende Kvinder og Kopistinder fra 8,016 til 92,824, og til allersidst Stenografinder fra 7 til 50,633.

Efter „das neue Blatt“ Nr. 46 1899.

Magasin du Nord.

Dampvæveri, Gardin- og Møbelstof-Fabrik.

Hver **Onsdag** sælges Rester af alle Varesorter samt afskaarne mindre Maal af Partivarer under almindelig Pris.

Alt er mærket med Maal og Pris.

Ved disse billige Onsdags-Salg er altid Lejlighed til fordelagtige Indkøb, sadvel af Fabrikvarer med Vævefejl som andre kurrante Manufakturvarer.

Odder Broderihandel.

Stort Udvalg af alt til Broderifaget henhørende.

Lærerinder ved Højskoler og andre Haandgerningsskoler erholde 10 % Rabat. Paategning udføres hurtigt og billigt paa alle Stoffer.

Hurtig Ekspedition.

Helga Videbæk, Odder.

Billige Bøger.

Folke-Sangbogen. 220 af de bedste Folkesange, indbunden 18 Øre. **Melodier** til alle Sangene, flere 2-stem., indb. Kr. 1,50. **Udvalg af Salmer**, 333 af de bedste Salmer og bibelske Sange, indb. 18 Ø. **Alle Folketingsvalg** 1848—92. Kandidaternes politiske Stilling angivet. — Skriftlig Afstemn. 222 Sider. Før Kr. 1,75 nu 1,25. **Grundloven** med Forkl. og Oplysn. til de vigtigste Ser. Før 25 nu 10 Ø. **Tyendeloven** med Vejledn. 8 Ø. **Livet i Utah**, Før 25 nu 15 Ø. **„En rejsende Officer“**, Folkeskuespil. Før 2 nu 1 Kr. **„Den kvindelige Ungdom“**, folkeligt Foredrag af Forstander Kierkegaard. Før 25 nu 15 Ø. **„Knud den Hellige“**, Folkerejsn. i det 11. Aarh. af Fernando Linderberg. Før 30 nu 15 Ø. **„5 Foredrag for Menigmand“**, af Forst. Kierkegaard. Før 25 nu 15 Ø. (Anbefales fra Skolebladet, Charlottenlund).

er overmaade friskt gjort, selv de mindste Pigers Arbejde syntes uberrørt.

Det var næsten sørgeligt at se alt det Arbejde, der anvendtes paa Korsetter; de spiller en stor Rolle her. Det første Aars Elever sad og kantede de enkelte Stykker med fine Sting, der laa som Perler paa det stive Tøj; Afgangsarbejderne var næsten Kunstværker i hvidt eller lyst Atlask, overbroderede med Blomster.

I Broderisalen herskede der stor Travlhed; de Elever, der gik ud af Skolen, arbejdede med Hammer og Søm, satte Broderier paa Stole, Skærmbrædter og Hylder, gjorde Puder, Skamler og løse Bogbind færdige; de lærte alle at montere deres Arbejder. En Kakkellovnskærm med Stokroser, en Lænestol med blegrode Nerier paa hvidt Atlask var overordentlig smukke. Eleverne udføre disse Broderier uden Mønster til Afskygningerne, efter en Kunstners Tegning; det giver deres Arbejde en stor Friskhed og Originalitet. De kunstige Blomster, der fyldte

Kasser og Kurve var saa naturlige, at man næsten savnede Duften. Smaapigerne vare meget optagne af deres Arbejder, de alleryngste trak Perler og Pailletter paa Traade til Modepynt, nogle syede Straa og smalle Fløjlsbaand sammen; Eksamenstidene stod fiks og færdige og Afgangsklassen havde fra Skolen modtaget Bestillinger; en Del af Fortjenesten sættes i Sparekassebøger for Pigebørnene.

Skulde nogen ønske en overordentligt smukt broderet Kjøle, kan de hente den her. Kunstige Blomster, Drengedragter og alle Slags Broderier kan købes eller bestilles.

Det store Køkken skinnede med sine Kasseroller; Kaninragouten dufte godt i den store Kedel, en lille Høstak af dampende Artiskokker viste, at det var nær Frokosttid.

Dette Øjeblik ventede jeg paa for at se Husholdningsklassen i Arbejde. Den har sit eget smukke Køkken og en Spisestue, hvor Eleverne spise med deres Lærerinde og den vagthavende Lærerinde. Klassen bestaar altid af 10

Elever, der arbejder en Uge ad Gangen; om Eftermiddagen stryge og lappe de. Da vi kom, dækkede to Bord, to lavede Mayonnaise, to kogte Bønner, to gjorde Regnskab for Klassens Indkøb paa Torvet, to sad og læste paa deres Lektier. De kaldtes op, gjorde Rede for Maden, sagde hvad de skulde have; deres store blaa Forklæder dækkede Kjolen helt, de havde ikke hvide Kapper som i Amerika. Nogle nød at vise, hvad de kunde; andre var undselige; de tage Noter og skriver dem ind i en Bog, der rettes af Lærerinden. Først kommer Materialet, dets Pris og hvad Frokosten vil koste for hver; derefter Spisesedlen, prydet med Blomster eller Sving efter Elevens eget Sind. Derefter Anvisningen til at lave Maden, nogle havde tegnet den Frugt eller Rod, de brugte, i Margenen, andre Køkkentøjet; de ældre havde Tegnninger af Oksekroppe med Navnene paa de forskellige Stykker; de var meget stolte af disse Bøger. „Tørrede Grøntsager sættes over i koldt Vand, friske

i kogende,“ sagde en. „Sætter man altid friske Grøntsager over i kogende Vand,“ spurgte Lærerinden. „Ikke idag“ sagde en af dem til Klassens store Glæde. Den Lille blev flov, men tog sig i det. „Grønne Bønner sættes over i lunkent Vand for ikke at miste deres Farve,“ med et Blik til mig, der sagde: „Nu ved Du det.“ — „Godt“ sagde Lærerinden.

En havde skrevet en lang Afhandling i sin Bog om Salat. Lærerinden saa lidt vantro ud til, at man skulde blive søvrig af at spise Tomater, men lod sig nøje med at sige: „Det er vel naar man spiser for mange“ og lod det staa.

Ved Fællesspisningen kritiseres Maden; det er den eneste Unode, der taaes ved Bordet; Lærerinden benytter Lejligheden til at se, om de alle har forstaaet deres Arbejde; de lærer at bruge Kniv og Gaffel rigtigt, kort sagt at spise pænt.

Madlavningen benyttes til at lære dem de almindelige Regler for god sund Ernæring; de lære at benytte